

1. Достижения в области проведения медицинского эксперимента открывают неограниченные возможности перед обществом, следовательно, появляется возможность благотворно влиять на сферу жизни и здоровья человека.

2. Результаты научно-технического прогресса в области биомедицины привели к возникновению особого комплекса прав человека, что нуждается в правовой защите; начиная от прав эмбриона на развитие и жизнь и заканчивая правом на достойную смерть;

3. Подробное изучение правовых и социальных проблем, возникающих при проведении медицинского эксперимента, позволяет выявить те права и интересы человека, которым может быть нанесен ущерб в результате применения современных технологий.

4. Реализация прав человека в области биомедицины возможна лишь при условии создания комплекса государственных гарантий.

Писаренко Л. М.

*Національний університет»Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри юридичної психології та журналістики*

ПСИХОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЮРИСТІВ

Професійне спілкування формується в умовах конкретної діяльності, а тому певною мірою вбирає в себе її особливості, є важливою частиною, засобом цієї діяльності. Тому у професійній культурі варто виокремити загальні норми спілкування, що зумовлені характером суспільного ладу і ґрунтуються на матеріалі минулого і сьогодення. Водночас ця культура має індивідуальний характер. Вона виявляється у способах спілкування, що їх обирає суб'єкт у певних ділових ситуаціях щодо конкретних людей.

У роботі юридичного працівника спілкування займає особливе місце. Воно відбувається в рамках різноманітних професійних дій: спілкування з громадянином, який звернувся за юридичною консультацією; профілактична бесіда; адміністративний розбір правопорушень у ході допиту, очної ставки, інших слідчих дій; в процесі судового розгляду.

Особливості спілкування слідчого, інспектора, судді, захисника, адвоката визначаються тим результатом, який повинен бути досягнутий (дача показань, встановлення істини, зміна поведінки громадянином), протіканням в режимі права і правовідносин, контактом, як правило, з непростими людьми, обстановкою напруженості, часто – конфліктності і протидіє. Тому знання і урахування цих закономірностей, вільне володіння навичками спілкування становить таку професійно важливу якість особистості як комунікативна компетентність.

Під комунікативною стороною спілкування розуміють сам процес обміну інформацією між людьми. Цей процес здійснюється за допомогою вербальних і невербальних засобів комунікації.

А. Р. Лурія писав, що мова виступає в двох формах діяльності.. Одна з них – передача інформації або спілкування – вимагає участі двох осіб: того, хто говорить і того, хто слухає. Друга форма мови поєднує того, хто говорить і того, хто слухає в одному суб'єкті. В цьому випадку мова є не способом спілкування, а способом мислення (Лурия А. Р. Речь и мышление. М., 1975. – С. 60).

У діяльності юриста розповсюджені різні форми професійного спілкування. Однією з них є комунікативна ситуація ділового знайомства (встановлення психологічного контакту). Під час цього діалогу оцінюються особливості поведінки партнера, його характер, самооцінка, його «Я»-концепція.

Наступна комунікативна ситуація обумовлюється вільною розповіддю відвідувача. Поведінка юриста повинна заохочувати відвідувача повно, об'єктивно викладати все, що він вважає за потрібне повідомити. Тому для даної ситуації найбільш розповсюдженим є нерелексивне слухання. Від юриста вимагається вміння «уважно мовчати», що супроводжується короткими поглядами, жестами, похитування голови, міміка. Для цього використовують короткі фрази: так...так, продовжуйте; Розумію, розумію... В цій ситуації використовується прийом вияснення (прийом постановки уточнюючих і деталізуючих питань): вибачте, я не зовсім розумію...; уточніть, будь ласка...; що Ви мали на увазі, коли говорили про...

Іншим видом є перефразування. Цей прийом застосовують, коли мова співрозмовника зрозуміла. Як відмічали С. Д. Дерябо і В. А. Ясвін «людина, яка мистецьки володіє цим прийомом, може підтримувати бесіду на будь-яку тему годинами, сприятливо вражаючи співрозмовника, що глибоко знає дану галузь» (Дерябо С. Д., Ясвин В. А. Гроссмейстер общения. М., 1996. – С.14).

Дуже близьким до даного прийому є резюмування. Це свого роду підведення підсумків, виділення головного у предметі розмови.

Існує ще прийом «відображення почуттів», коли особа, яка слухає, з певною долею участі говорить про те, що вона розуміє, як їй тяжко.

Вищим проявом умінь слухати є емпатичне слухання. Це тип співпереживання, співчуття до відвідувача. Особливо сприйнятливий до такого відношення до себе особи, що страждають різними невротами, емоційними захворюваннями, особи, які перенесли стрес, жінки, діти.

Наступною виділяють ситуацію виходу із спілкування. Для такої ситуації характерним є вживання нейтральних фраз: дуже добре, здається сьогодні ми вияснили майже всі питання; на жаль, не може Вас більше затримувати; зовсім.

В такій юридичного спілкування значну роль відіграє культура мови. У випадку виникнення спору важливим є як зміст слова, так і форма його вираження. Вміло знайдений тон, правильне акцентування, виразна дикція – все це благойдійно виявляється на прагматичній процесу обговорення правових питань, на психологічному стані учасників співрозмови, сприяє зниженню емоційної напруги. Від умілого використання лексичних можливостей мови, її виразності залежить ясність думок, їх правильне сприйняття. Словесна неохайність чи обмеженість мовних засобів може зіпсувати не тільки авторитет виступаючого, але і престиж самої позиції, яку він представляє.

Таким чином, характеристика особистої культури юриста може бути розкладена на окремі елементи, де обов'язковими частинами є розпізнання значення кожного фонетичного слова – одиниці, що має один словесний наголос (на столі, зробив би); розшифровка граматичних зв'язків між словами; включення фрази в контекст, зв'язування з попередніми репліками; розуміння іншого, додаткового, переносного значення; оцінка мовної майстерності промовця. А отже, цикл акту мовлення завершується новою дією – свідченням результативності висловлення.

Самкнулов В.І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри юридичної психології та журналістики*

ПРОБЛЕМИ КЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Актуальність теми: формування техносфери урбанізація населення, зростання забруднення навколишнього середовища призвели до того, що на початку ХХІ сторіччя більша частина населення Землі мешкає в зонах дії техногенних небезпек високого рівня, а чисельність загиблих внаслідок забруднення біосфери, надзвичайних ситуацій антропогенного походження стала перевищувати чисельність загиблих від природних небезпек.

Ситуація, що складається на Україні є досить тривожною. Так, число випадків зі смертельним результатом на 100 тис. працюючих перевищує середньосвітові значення в 2 рази. Згідно з даними Держаної служби статистики за І квартал 2012 року в Україні від нещасних випадків невинного характеру загинуло 10068 осіб. Основними причинами передчасної смертності у побуті залишаються зовнішні фактори: масове поширення нездорового способу життя, стреси, екологічні умови, неналежний рівень профілактичних заходів щодо попередження травматизму невинного характеру тощо. Виходячи з вищевикладеного, стає очевидним, що травматизм невинного характеру за масштабами, збитками та складністю вирішення проблем є соціально значущим явищем. Таким чином, сфера